

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77
i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszu

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66
Tel. noene: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 600 10

Katastrofa kolejowa pod Warszawą

Zderzyły się dwa pociągi motorowe na linii wilanowskiej
Z pod rozbitych i spalonych wagonów wydobyto 7 trupów i około 150 rannych

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wczoraj o godz. 21.30 na linii warszawskiej kolejki wilanowskiej, między stacjami Klarysew a Powsinem, wydarzyła się straszna katastrofa kolejowa.

WSKUTEK ZŁEGO NASTAWIENIA ZWROTNICZY NASTĄPIŁO ZDERZENIE DWUCH POCIĄGÓW KOLEJKI PODMIEJSKIEJ,

które były przepełnione pasażerami, powracającymi z niedzielnych wycieczek.

OBIE LOKOMOTYWY I WIELE

WAGONÓW ULEGŁO STRZASKANIU.

Jednocześnie wybuchł POŻAR, KTÓRY OBJAŁ KILKA WAGONÓW.

Na miejscu katastrofy działy się DANTEJSKIE SCENY.

Z Warszawy wezwano straż ogniową i kilkanaście karet pogotowia ratunkowego.

Z pod rozbitych i spalonych wagonów wydobyto 5 ZMASAKROWANYCH TRUPÓW I 50 CIĘŻKO RANNYCH PASAŻERÓW. Odwieszono ich do szpitali w Warszawie

DWIE OSOBY ZMARŁY W DRODZE DO SZPITALA OKOŁO STU LĘŻY RANNYCH OPATRZYŁY POGOTOWIA RATUNKOWE.

Na miejsce katastrofy przybyli przedstawiciele władz, wdrażając energiczne dochodzenie. — Z miejsca ARESZTOWANY ZOSTAŁ ZWROTNICZY.

Do późnej nocy trwała akcja gaszenia pożaru wagonów kolejki, oraz ratowanie rannych.

Jest to jedna z największych katastrof kolejowych, jakie dotąd były notowane w Polsce.

Oficjalny komunikat

WARSZAWA, 16 lipca. (PAT.)

W dniu 16 b. m., około godziny 21-ej wydarzyła się katastrofa kolejowa na koleje wilanowskiej. Pomiedzy Powsinem a Klarysewem zderzyły się DWA POCIĄGI MOTOROWE kolejki. — Wskutek zderzenia 6 WAGONÓW ZOSTAŁO ROZBITYCH. Wskutek katastrofy wybuchł w wagonach pożar.

Na miejsce wypadku przybyły oddział straży pożarnej z Warszawy, karetki pogotowia ratun-

kowego, Czerwonego Krzyża i pogotowia prywatnych.

5 osób zostało zabitych, kilkadziesiąt rannych. Ciężej rannych przewieziono karetkami oraz samochodami prywatnymi i taksówkami do szpitali warszawskich.

Pożar został ugaszony po 3 i pół godz. akcji ratowniczej. — GASZENIE POŻARU BYŁO BARDZO UTRUDNIONE ze względu na brak wody. Najbliższy zbiornik wody, staw, odległy był od miejsca katastrofy o kilometr.

Gen. Ironside wystartował do Polski

Scisła współpraca wojskowa między Rządem, W. Brytania i Francją

Nowy potężny łańcuch fortyfikacyjny we wschodnim basenie śródziemnomorskim

LONDYN, 17 lipca. (PAT). — Główny inspektor brytyjskich wojsk zamorskich gen. sir Edmund Ironside wystartuje z Londynu z lotniska Croydon w poniedziałek (dzisiaj) o godz. 9.15 rano, udając się samolotem przez Rotterdam, Kopenhage, Gdynię do Warszawy.

Przylotu gen. brytyjskiego do Warszawy spodziewać się należy około godz. 17.00.

PARYŻ, 17 lipca. (PAT). — Zapowiedź wizyty warszawskiej gen. Ironside wywołała w Paryżu ogromne zainteresowanie i zadowolenie.

Kola polityczne Paryża traktują tę wizytę jako objaw konkretnej i głęboko sięgającej współpracy wojskowej między Polską a W. Brytanią i Francją.

LONDYN, 17 lipca. (PAT). — W południowej Walii w miejscowości nadmorskiej Swansea odbył się doroczny kongres górników brytyjskich, na którym obecny był delegat górników polskich Jan Stańczyk. W swym przemówieniu oświadczył on, że porozumienie W. Brytanii z Polską nie jest tylko porozumieniem rządów obu krajów, lecz również klas pracujących Polski i W. Brytanii dla wspólnych celów przeciwstawienia się agresji.

Po kongresie Stańczyk odbył w Londynie szereg konferencji z czołowymi przedstawicielami brytyjskiej Labour Party i przywódcami angielskich Trade-Unionów informując ich o nastrojach ludności polskiej w związku z zagadnieniami aktualnej sytuacji międzynarodowej.

Śródziemnomorska linia Maginota

PARYŻ, 17 lipca. (PAT). — „Excelsior” w artykule p. t. „Po-

teżna baza lotnicza we wschodniej części morza Śródziemnego” pisze: Dzięki swemu położeniu miejscowość Chesme jest dla morza Egejskiego tym, czym Gibraltar jest dla całego morza Śródziemnego, a Singapore — dla oceanu Indyjskiego. Zamieniona na bazę morską i lotniczą, miejscowość ta będzie panowała nad morzem Egejskim i nad całym wschodnim morzem Śródziemnym.

Anglia i Turcja postanowiły bezzwłocznie wspólnie przystąpić do rozbudowy tego ważnego punktu strategicznego.

Jednocześnie turcy budują wzdłuż wybrzeży Anatolii potężny łańcuch fortyfikacji, prawdziwą linię Maginota,

która ciągnie się od Chesme do Antyalja na przestrzeni przeszło 370 km.

Fortyfikacje te, zaopatrzone w działa przeciwlotnicze i potężną artylerię, czynią niemożliwą wszelką inwazję i desant nieprzyjacielski.

Potega Anglii

LONDYN, 17 lipca. (PAT). — Minister koordynacji obrony na-

rodowej lord Chatfield, przemawiając dziś na zjeździe b. kombatanów w Cambridge wyraził pogląd, że

niedocenianie pod jakimkolwiek względem sił W. Brytanii byłoby dziś takim samym błędem, jak w 1914.

Dzisiejsza generacja młodych anglików, zaciągająca się obecnie tłumnie pod sztandary armii brytyjskiej,

w razie potrzeby zdolna będzie dokonać takich samych czynów jakimi znacząca jest historia Anglii.

Francja solidarna

PARYŻ, 17 lipca. (PAT). — Znany publicysta p. Saint Brice, redaktor dyplomatyczny dziennika „Le Journal” podkreśla na łamach tego dziennika, że ostatnie przemówienie premiera Chamberlaina, zawierające kategorię ostrzeżenia pod adresem Niemiec, poparte zostało ze strony francuskiej przez gest podobny do tego, jakiego po mowie lorda Halifaxa dokonał min. Bonnet.

Wówczas po mowie lorda Halifaxa, min. spraw zagranicznych Francji przyjął ambasadora niemieckiego hr. Welzka, by zakomunikować mu, iż Francja całkowicie solidaryzuje się ze stanowiskiem kierownika polityki zagranicznej W. Brytanii

Obecnie premier Daladier, który w piątek przyjął ambasadora Welzka, oświadczyć miał ambasadorowi Rzeszy, że stanowisko wyrażone przez premiera Chamberlaina w jego ostatniej mowie jest również w tym razem opinii rządu francuskiego.

ANKARA, 17 lipca. (PAT). — Do Stambułu przybyła dzisiaj francuska misja wojskowa pod przewodnictwem gen. Hunt zingera, członka najwyższej rady wojennej Francji. Misja francuska omawiać będzie z najwzrostnymi czynnikami wojskowymi Turcji zagadnienia, wynikające z łączącego oba państwa paktu wzajemnej pomocy.

Przyjęcie u Molotowa

PARYŻ, 17 lipca. (PAT). — Havas donosi z Moskwy, że Molotow ma przyjąć jutro o godz. 1-ej Stranga oraz ambasadorów brytyjskiego i francuskiego.

Manewry armii amerykańskiej

Nowe bazy lotnicze dla obrony kanału Panamskiego. — Milionowe sumy na budowę olbrzymich pancerników

NOWY JORK, 17 lipca. (PAT) — Między 13 a 27 sierpnia odbędą się w północnej części stanu nowojorskiego wielkie manewry armii amerykańskiej. Weźmie w nich udział około 50.000 ludzi.

M. in. przybywa na te manewry całkowicie zmotoryzowana brygada kawalerii. Przybędzie ona z odległego o niemal 1600 km. fortu Knox w stanie Kentucky.

NOWY JORK, 17 lipca. (PAT) — „New York Times” zapowiada, iż Stany Zjednoczone zamierzają wybudować bazę lotniczą w miejscowości Urroo w Kolumbii, w odległości 480 km. w prostej linii od kanału Panamskiego.

Dzienniki kolumbijskie podają również pogłoskę, iż podobne bazy będą również wybudowane

na wyspach Sanadres oraz na wyspie Providence.

Zarówno Sanadres, jak i Providence — należą do Kolumbii.

Jugostawia zachowa niezależność polityczną

PARYŻ, 16.7. (PAT) — Prasa paryska z żywym zadowoleniem komentuje zapowiedź wizyty londyńskiej ks. Pawła, regenta Jugostawii, wdrażając w tym dowód, że Jugostawia zdecydowana jest utrzymać niezależność swej polityki.

Dziennik „Oeuvre” zapowiada, że rząd angielski zdecydowany jest na przyznanie Jugostawii kredytu 2 mil. funtów szterlingów na zbrojenia, które zostaną uzupełnione poważnymi również kredytami francuskimi dla Jugostawii.

Są to ważne punkty strategiczne, o ile chodzi o obronę kanału Panamskiego od strony Atlantyku.

Do obronnego systemu baz lotniczych będzie należało również wielkie lotnisko i baza morska w Guantanamo na Kubie.

NOWY JORK, 17 lipca. (PAT) — O olbrzymich zbrojeniach Stanów Zjednoczonych wymownie mówi korespondencja waszyngtońska „N. Y. Times”, donosząca, iż rząd uważa obecnie budowane w stoczniach tutejszych dwa pancerniki po 45.000 tonn i 6 pancerników po 35.000 tonn za niewystarczające i że już na przyszłej sesji kongresu wniesie o przyznanie kredytów na budowę jeszcze dwóch pancerników po 45.000 tonn.

Koszt budowy każdego z takich olbrzymów wyniesie od 93 do 100 milionów dolarów.

Wyprawa po miedziane runo

Ostatnia podróż ministra Ciano do Hiszpanii ma nie tylko ideologiczne pobudki; wysłanniki państw „osi“ interesują również ogromnie hiszpańskie kopalnie miedzi. Byłoby zapewne przesadą twierdzenie, że jest to wyprawa po „miedziane runo“, tym niemniej podróż stoi niewątpliwie pod znakiem miedzi.

W naszych czasach bowiem miedź odgrywa olbrzymią rolę. Bez niej nie podobna sobie wyobrazić przemysłu elektrotechnicznego, automobilowego, maszynowego, a przede wszystkim przemysłu zbrojeniowego.

Szczególnie w przemyśle zbrojeniowym miedź odgrywa rolę zasadniczą: po żelazie i stali jest to najważniejszy i najpotrzebniejszy surowiec zbrojeniowy. Bez miedzi niema ani jednej kuli karabinowej, ani jednej armaty.

Światowy podział zasobów miedzi jest wyjątkowo nierówny. Państwa „osi“ są pod tym względem nader ubogo wyposażone. Już podczas wojny światowej Niemcy miały wiele trudności ze sprowadzaniem miedzi; przyszedł im wszakże na pomoc zręczni kupcy państw skandynawskich, którzy kupowali miedź od Anglików i sprzedawali ją następnie Niemcom. W ten sposób w ciągu trzech lat (1914 — 1916) kupili Niemcy od Danii, Szwecji i Norwegii przeszło 15 tysięcy ton miedzi. Ale w 1917 r., wskutek licznych protestów admirała Consettea, skandal został ujawniony i odtąd Niemcy miały wielkie trudności z otrzymaniem małych nawet ilości miedzi. Pamiętają oni doskonale te czasy i chcą się zabezpieczyć na przyszłość.

Chodzi o to, że w Europie wogóle jest mało tego metalu:

Europa wydobywa zaledwie 10 proc. całej światowej produkcji miedzi. Decydującą rolę w jej wydobywaniu odgrywają kraje: Stany Zjednoczone, Chile, Kongo Belgijskie, Kanada i Rodezja. Obecna światowa produkcja miedzi wynosi przeszło 2 miliony ton, z czego U. S. A. produkuje 29 proc., Chile — 16 proc., Kanada — 13 proc. Po-

nieważ oprócz tych 3 krajów złoże miedzi istnieją również w Meksyku, Boliwii, Peru i Kubie — ogólny udział obu Ameryk w światowej produkcji miedzi wzrasta do 66 proc., czyli do dwóch trzecich. Kontynent afrykański dostarcza dziś 17 pr. światowej produkcji, z czego kopalnie północnej Rodezji, należącej do Anglików, dostarczają

przeszło 210 tys. ton, zaś kopalnie Kongo Belgijskiego, należącej do Anglików i Holendrów — przeszło 150 tys. ton.

Produkcję miedzi w obu Amerykach kontroluje oczywiście kapitał Stanów Zjednoczonych. Najpotężniejsze towarzystwo eksploatacji miedzi w U. S. A. „Anaconda Copper“ posiada 98,5 proc. akcji „Chile

Copper Company“ i 83,3 proc. akcji „Andes Copper Mining Company“, zaś inne towarzystwo w Stanach Zjednoczonych „Kennecott Copper“ posiada całkowity portfel akcji chilijskiego „Braden Copper“.

Otóż „Anaconda Copper“ — to grupa Guggenheim - Morgan, która kontroluje w ten sposób przeszło jedną piątą światowej produkcji miedzi.

Pod kontrolą kapitału amerykańskiego znalazło się około 74 proc. światowych zasobów miedzi. Kapitał angielski kontroluje dalsze 21 proc., czyli razem 95 proc. światowego wydobycia miedzi znajduje się w rękach kapitalistów anglo-saskich. Ten stan rzeczy daje w razie wojny druzgocącą przewagę mocarstwu pokojowemu.

Nie więc dziwnego, że Trzecia Rzesza i Włochy ślą tęskne spojrzenia ku hiszpańskiej miedzi. Hiszpania bowiem jest tym krajem, który w Europie produkuje najwięcej miedzi: w roku 1929 wytwarzała ona około 64 tys. ton.

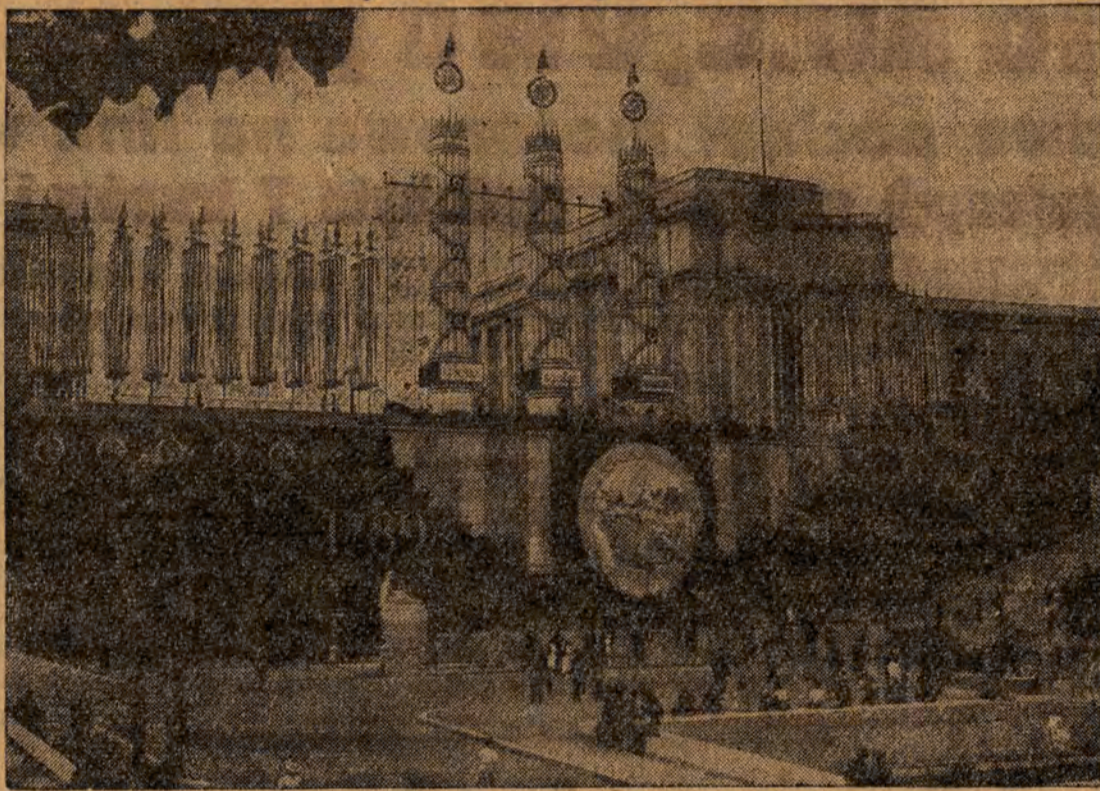
Państwa „osi“ interesują się szczególnie kopalniami towarzystwa Rio Tinto w prowincji Huelva. Kopalnie te należą do kapitalistów angielskich, jednakże jeszcze w czasie wojny domowej tylko część miedzi była wysyłana do Anglii, a reszta szła do Niemiec i Włoch, na częściową spłatę długów i umożliwienie uzyskania nowych kredytów.

Obecnie państwa „osi“ chcą sobie zabezpieczyć stałą dostawę całej hiszpańskiej miedzi oraz innych metali, potrzebnych do przemysłu zbrojeniowego.

Oto kulisy surowcowe ostatniej podróży min. Ciano.

Dr. M. I.

Paryż w odświeżonej szacie

150-lecie rewolucji francuskiej obchodzone było wyjątkowo okazale ze względu na oficjalny udział delegacji angielskiej w uroczystościach.

Groby Habsburgów toną w powodzi kwiatów

W starych kryptach wiedeńskie go kościoła Kapucynów śpią wiecznym snem Habsburgowie. W półmroku, chwiejne światło czerwonej lampki ślizga się po marmurach ścian, i budzi krótkie, krwawe błyski w płaskorzeźbach ciężkich sarkofagów z brązu. U stóp grobu Franciszka - Józefa spoczywa zamordo-

wana w Genewie cesarzowa Elżbieta i tragiczny samobójca z Mayerlingu — arcyksiążę Rudolf.

Za czasów niepodległej Austrii, pod wiecznie palącą się lampką, zjawiał się od czasu do czasu naly bukiet. Była to czyjaś pamięć, czyjs hołd dyskretny, czyjs żal za minioną epoką. Dziś krypta tonie w powodzi kwiatów i palm. Ich świeża, wonna masa pokrywa całą podstawę grobu cesarza i piętrzy się na wieku sarkofagu cesarzowej. Są tam bukiety, wieńce, snop zboża, związany wstęgą o kolorach węgierskich i korona cierniowa. Na sarkofagu arcyksięcia Rudolfa leżą jak ciężkie krople krwi, duże purpurowe piwonie.

Dzisiaj te kwiaty nie są już symbolem, jakim kiedyś był mały bukiet. Są wyzwaniem, są hasłem, są demonstracją. Trzeba dużo odwagi cywilnej, aby w orbicie Trzeciej Rzeszy stanąć przy grobie znie nawidzonego przez Hitlera Habsburga i zasypać go kwiatami.

W przyległej kryptce, teraz całkiem pustej, wznosił się niedawno pomnik cesarza Karola, zmarłego na wygnaniu. Ten pomnik zburzony został na rozkaz Führera nazajutrz po Anschlussie. Obecnie krypta przedstawia uderzający widok. W zupełnej pustce czterech nagich ścian dwa wspaniałe snopy świeżych kwiatów obramowują miejsce, gdzie dawniej stał pomnik. Nie trzeba słów. Wymowa kwiatów wystrzeży.

Można by przytoczyć wiele innych faktów, dowodzących, że pamięć Habsburgów jest żywa wśród Austriaków. Tak na przykład, w dniu urodzin Hitlera w całym Wiedniu wyrosło z pod ziemi 200 plakatów, których tekst domagał się powrotu Ottona na tron przedków. Plakaty natychmiast zdarto. Do-

chodzenie wykazało, że papier i druk był austriacki. Rozpoczęło się otoczone tajemnicą śledztwo i niemięcej tajemnicze aresztowania.

Wiedeń posiada jeszcze jedną czołową przeszłość, poza grobami Habsburgów. Jeszcze jedno żywe, choć kruche ogniwo, łączące dzisiejszych Austriaków z dynastią.

Koło Schönbrunnu, w dzielnicy Hietzing, przy Gloriettegasse, stoi pałacyk w austriackim stylu Ludwika Filipa. Dom ten jest jedynym w Wiedniu, na którym nigdy nie powiała hitlerowska flaga.

Podczas kiedy całe miasto furkocze sztandarami Führera, na święta narodowe, czy urodziny wędza, Gloriettegasse 9 stoi chłodna w swej kamiennej zadumie, ignorując kanclerza, jego swastyki i rozkazy. A Niemcy puszczaają to płazem!

W pałacyku mieszka pani Schrott, niegdyś wybitna osobistość dziś 96-letnia staruszka.

Przez długie lata drzwi pałacyku, zdobre w dwie mosiężne łwie głowy, otwierały się o 4-ej rano przed starcem o siwych faworytach, który wchodził w asyście adiutanta. Franciszek - Józef przychodził codzień o świcie wypić ranne śniadanie w towarzystwie pani Schrott, dawniej aktorki Burgtheatru. Ta uroczą kobietę, prostą i wesolą, była jedynym powiernikiem i przyjacielem cesarza. Rozmów swoich nigdy słówkiem nie zdradziła.

Wewnątrz domu, żaden szczegół się nie zmienił. Fotel Franciszka - Józefa stoi na dawnym miejscu, zarówno jak stolik, na którym podawano „wiedeńską kawę“ cesarza. Dziś starzec umarł, cesarstwo zapadło się w gruzy, Austria zniknęła z mapy Europy, a syn biednego urzędnika celnego zajmuje miejsce cesarza i króla. J. L.

KINO

CASINO

Dzisiaj premiera!

Pocz. 6 p. p.

**2 filmy
w jednym
programie!**

I. Białe Sztandary

Wstrząsający dramat matki, która poświęciła swoje szczęście dla szczęścia dziecka

W r. gł. Fay Bainter, Claude Rains, Bonita Granville, Jackie Cooper

II. Hotel Hollywood

Oryginalna komedia muzyczna z kulis stolicy filmu

W r. gł. Dick Powell i Siostry Lane

„CLÓO“ filmu — to popularny romans cygański „OCZY CZARNE“

w wykonaniu fenomenalnej orkiestry **Benny Goodmana**

Ceny miejsc na wszystkie seanse od

**1⁰⁹
zł.**

Grand-Kino

Pocz. 4, 6, 8, 10

Dzisiaj premiera!

Święto kinematografii francuskiej!

Wielki film aktualny ilustrujący odwieczne prawa Polski do Pomorza i Gdańska

NIE DAMY ZIEMI!...

(Cień nad Europą)

Dialogi w jęz. polskim i francuskim.

Motto: Polska od Bałtyku odepchnąć się nie da

Nie ma „korytarza“ jest Województwo Pomorskie

Nad program:

Szampańska, tryskająca humorem francuska komedia muzyczna p. t.

Express Paryż-Tulon

W rol. głównych:

**Fernand Gravey
Betty Stockfeld**

Japonia grozi Anglii represjami

Kanonierki brytyjska i amerykańska uszkodzone podczas bombardowania Czunkingu

TOKIO, 16 lipca. (PAT.) — Ze strony władz japońskich ujawnia się w dalszym ciągu wyraźna tendencja, aby w obecnych rokowaniach japońsko-brytyjskich w Tokio wykorzystać incydent w Tientsinie dla wywarcia presji, celem uzyskania ustępstw ze strony W. Brytanii w Chinach północnych.

Tendencją tą tutejsze koła dyplomatyczne tłumaczą też wszystkie

manifestacje i meetingi antybrytyjskie, organizowane w samej Japonii i miastach chińskich, okupowanych przez wojska japońskie, jak również wszelkie enuncjacje czynników półoficjalnych na temat stanowiska Japonii w rokowaniach tokijskich.

Wszelkie enuncjacje tego rodzaju grożą, że, o ile W. Brytania nie zgodzi się na rozszerzenie rozmów tokijskich na całość polityki brytyjskiej w Chinach północnych i obstawać będzie przy ograniczeniu rozmów do samej kwestii tientsińskiej, wówczas ze strony japońskiej podjęte będą represje i rokowania nie dadzą żadnych rezultatów.

Dowódca wojsk japońskich w Tientsinie oświadczył dziś, że jeśli Anglia nie udzieli obietnic zmiany swego stanowiska antyjapońskiego, pociągnąć to może za sobą ujemne konsekwencje dla interesów brytyjskich w Chinach północnych.

Jednocześnie ze strony władz wojskowych w Pekinie stwierdza się, że

Japonia nie zważa się przed całkowicie zamknięciem dostępu okrętów brytyjskich do rzeki Pei, przepływającej w pobliżu Tientsinu i stanowiącej jedną z najważniejszych dróg wodnych na obszarze Chin północnych.

Po zamachu na konsulat

TSINGTAO, 16 lipca (PAT.) — Przybył tu krążownik brytyjski „Cornwall”. W porcie znajdował się już kontrtorpedowiec angielski „Diamond”.

Konsulat generalny brytyjski po wczorajszym incydencie, kiedy

na gmach przedstawicielstwa brytyjskiego rzucono dwie bomby, jest strzeżony przez strzelców marynarki brytyjskiej. Manifestacje antybrytyjskie, zapowiadane wczoraj na dzień dzisiejszy, nie odbyły się.

Ubolewanie dowódcy floty japońskiej

SZANGHAI, 16 lipca. (PAT.) — Dowódca floty japońskiej na wodach chińskich, wiceadmirał Ko sziro Oikawa, skierował notę do władz amerykańskich, wyrażając ubolewanie z powodu uszkodzenia kanonierki amerykańskiej „Tutulla” w pobliżu Czunkingu podczas bombardowania tej miejscowości przez samoloty japońskie.

Jedna z bomb wybuchła w pobliżu kanonierki. Jednocześnie wiceadmirał Naokuni Nomura wyraził ubolewanie wobec władz brytyjskich z powodu uszkodzenia tegoż dnia przez bomby japońskie kanonierki brytyjskiej „Falcon”, która stała na kotwicy w Czunkingu.

TOKIO, 16 lipca. (PAT.) — Japońskie władze wojskowe ustanowiły na wyspie Hainan lokalny chiński rząd autonomiczny.

(W skład rządu weszło kilku przedstawicieli miejscowego społeczeństwa, uważanych za zwolenników współpracy z Japonią.

Akcja bombowców sowiecko-mongolskich

HSINGKING, 16 lipca (PAT.) — Agencja Domei donosi, iż samoloty sowieckie i mongolskie

bombardowały ubiegłej nocy

miasto Fularki, położone w odległości 300 km. na północ - zachód od Charbinu. 9 osób odniosło rany. Mandżurskie ministerstwo spraw zagranicznych złożyło protest u rządu Mongolii wewnętrznej.

MOSKWA, 16 lipca. (PAT.) — Ambasador w Moskwie złożył

dziś w imieniu swego rządu protest na ręce wicekomisarza spraw zagr. przeciwko wyrokowi trybunału sowieckiego na Sachalinie, zasądzającemu od japońskiego koncernu naftowego grzywnę 374 tys. rubli.

Jak wiadomo, grzywna powyższa zasądzona została z tytułu niedotrzymania przez zarząd koncernu zobowiązań ma-

terialnych, przyjętych wobec miejscowych związków zawodowych. W proteście swym, rząd japoński wypowiada się ponadto przeciwko decyzji władz sowieckich na Sachalinie, aby w wypadku nie uiszczenia grzywny,

obłożyć aresztem wkłady bankowe, będące własnością koncernu.

Ekscesy antyżydowskie w „protektoracie“

Kilkadziesiąt tysięcy osób pozbawionych obywatelstwa w Austrii

LONDYN, 16 lipca. (ZAT.) — W Brnie, Morawskiej Ostrawie, Budweis i Olomuńcu odbyły się pochody z pochodniami z okazji mianowania przez „protektora“

niemieckich komisarzy w tych miastach zamiast poprzednich burmistrzów z wyboru.

Przy tej sposobności doszło do ekscesów antyżydowskich. De-

monstranci wytknęli szyby w sklepach żydowskich. W Brnie nie pozostało ani jednej całej żydowskiej witryny.

Pierwszym aktem nowomiano-

wanych komisarzy był nakaz dla żydowskich właścicieli sklepów, aby wstawili nowe szyby na własny rachunek. Wiele sklepów po raz piąty wstawiła już szyby od czasu protektoratu.

WIEDEŃ, 16 lipca. (PAT.) — Ministerstwo spraw wewnętrznych Rzeszy wydało zarządzenie, przewidujące możliwość pozbawienia obywatelstwa niemieckiego tych wszystkich mieszkańców Austrii, którzy otrzymali obywatelstwo austriackie po roku 1918.

Przyczyny wydania rozporządzenia tego są natury czysto politycznej. Sprawa ta posiada znaczenie bardzo doniosłe, ponieważ, według powierzchniowych obliczeń, dotyczy to przypuszczalnie kilkudziesięciu tysięcy obywateli różnych krajów dawnej monarchii austro-węgierskiej, którzy na mocy traktatu wersalskiego optowali na rzecz republiki austriackiej.

Odtrutka propagandowa

50 tys. listów do obywateli Niemiec

PARYŻ, 16 lipca. (PAT.) — „Paris - Soir” donosi w depeszy z Berlina, że w odpowiedzi jakgdyby na propagandę niemiecką, szerzoną przy pomocy druków i listów, rozsyłanych w kopertach zabezpieczonych z Niemiec do mieszkańców Francji, Szwajcarii, Belgii i Holandii, około 50 tys. obywateli niemieckich otrzymało ostatnio drugi

z kolei list, podpisany przez King Halla, który to list zawiera informacje, mające zorientować ludność Niemiec o prawdziwym stanie sytuacji międzynarodowej.

Sprawa tych listów, które nadeszły do Niemiec pocztą i nadane były zarówno w Belgii, jak i Holandii i Francji, miała wywołać w kręgach urzędowych niemieckich ogromne poruszenie i zdenerwowanie, zmuszając min. propagandy do gorączkowej kontreakcji w celu osłabienia wrażenia argumentów, zawartych w tych listach.

BERLIN, 17 lipca. (PAT.) — Prasa niemiecka zamieszcza jednobrzmiące w swej treści artykuły w związku z listami King Halla, skierowanymi do poszczególnych obywateli niemieckich. Ton tych artykułów został nadany przez wywiad Goehelsa. Zwraca uwagę powtarzający się w tych artykułach ustęp, iż nawiązywanie korespondencji z King Hall'em równałoby się intelektualnej zdradzie stanu.

Krwawe pokłósie teroru w Palestynie

Arabowie zamordowali 2 żydów. — Zamach bombowy na klub żydowski w Bagdadzie

JERZOLIMA, 16.7. (ZAT) — Teroryści arabscy zaatakowali zniechęca kolonię Bat-Elenu, w pobliżu jeziora Genezaret. Dwaj żydzi, którzy pracowali w polu, dr. Josef Rotfeld, lat 27 i Elraim Horensztejn, lat 26 zostali zabici. Obydwaj pochodzą z Jenny. Dr. Rotfeld był popularnym rozjemcą w sporach z lokalnymi arabami.

W nocy większa banda terorystów zaatakowała kolonię. Atak został odparty przez kolonistów i gwardię.

LONDYN, 16.7. (ZAT) — Donosząc o zamachu bombowym na klub żydowski w Bagdadzie, w wyniku którego trzech żydów poniosło śmierć, bagdadzki korespondent

„Daily Herald” informuje, że żydzi irascy i syryjscy są bardzo zaniepokojeni, gdyż zamach ten oznaczać może początek akcji terorystycznej, skierowanej przeciwko mniejszościom żydowskim na Bliskich Wschodzie. Eksmutł Jerolimy groził, jak wiadomo, niedawno taką akcją.

Rząd iracki zabronił prasie donosić o zamachu bombowym.

LONDYN, 16.7. (PAT) — Zjazd delegatów organizacji sjonistycznych W. Brytanii i Irlandii, uchwalili dziś w Londynie rezolucję, protestującą przeciwko decyzji rządu brytyjskiego czasowego wstrzymać imigrację żydowskiej do Palestyny.

Ze swej strony dr. Weizman, prezes agencji żydowskiej nadesłał do prezydium zjazd pismo, w którym wyraża swą całkowitą solidarność ze stanowiskiem delegatów.

LONDYN, 16.7. (ZAT) — Ze Stambułu donoszą, że 669 żydowskich uchodźców z Niemiec znajduje się na pokładzie niewielkiego parowca greckiego w pobliżu wybrzeża syryjskiego w rozpaczliwej sytuacji bez żywności i wody. Wśród pasażerów jest wiele kobiet i dzieci. Na skutek ograniczeń dewizowych w Niemczech nie mogli oni zabrać dosyć pieniędzy, aby zdobyć większe zapasy żywności. Uchodźcy usiłowali lądować w Palestynie, lecz bezskutecznie.

Hitler przemawiał w Monachium

ale nie poruszył żadnych zagadnień politycznych

MONACHIUM, 16 lipca (PAT) — Podczas otwarcia wystawy sztuki niemieckiej, Hitler wygłosił przemówienie, w którym nie poruszył jednak żadnych zagadnień politycznych, ograniczając się do omówienia stanu obecnego i przyszłości „sztuki narodowej - socjalistycznej“.

Trumna gen. Orlicz-Dreszera

przeniesiona do wspaiałego mauzoleum w Gdyni

GDYNIA, 16.7. (PAT) — Gdy generał Gustaw Orlicz - Dreszer, pierwszy inspektor sił powietrznych państwa i prezes Ligi Morskiej i Kolonialnej, zginął przed trzema laty nad morzem śmiercią tragiczną w katastrofie lotniczej — naród polski postanowił uczcić jego pamięć przez wybudowanie na najwyższym wzniesieniu Okywi-

mauzoleum.

Dziś — dokładnie w trzecią rocznicę śmierci gen. Orlicz - Dreszera przeniesiono doczesne szczątki generała do wspaiałego mauzoleum.

Żalobna uroczystość dzisiejsza była nowym hołdem, złożonym pamięci wielkiego rycerza polskiej ideji morskiej.

Oprócz najbliższej rodziny zmarłego w uroczystości udział wzięli reprezentanci wojska: inspektor armii gen. Bortnowski, dowódca floty kontradmirał Unrug, gen. Grzmot-Skotnicki i gen. Knoll-Kownacki, przedstawiciele władz naczelnych L. M. K., komisarz generalny R. P. w Gdańsku min. Chodaeki, delegacje pułku szwoleżerów, którego zmarły był pierwszym dowódcą, pułku ulanów im. gen. Orlicz-Dreszera i szkoły pilotów L. O. P. P. im. gen. Orlicz-Dreszera, delegacji L. M. K. z całego kraju, poczty

sztandarowe L. M. K. i wielu organizacji i stowarzyszeń społecznych.

Trumnę ze zwłokami gen. Orlicz-Dreszera przeniesiono do mauzoleum i opuszczono do grobu, znajdującego się w obszernej krypcie, po czym grób nakryto marmurową płytą z płaskorzeźbą, wyobrażającą gen. Gustawa Orlicz-Dreszera.

Przeplął Atlantyk na małej łodzi

LONDYN, 16.7. (PAT) — „Sunday Dispatch” donosi, iż niejaki Edward Clark, liczący 55 lat, przeplął sam Atlantyk łodzią, której wylógność wynosi zaledwie 9 metrów. Clark przybył wczoraj do Nowulun. Twierdzi on, iż przeplął ocean w ciągu miesiąca i trzech dni.

Napisy na drogach amerykańskich:
 Jeżeli pijesz, nie prowadź samochodu...
 Jeżeli prowadzisz wóz, nie pij...
 dzieci należy widzieć, a nie je ranić...
 Samochód nie ma głowy, używaj twojej...
 Oczekuj nieoczekiwanego, kiedy prowadzisz...

*
 Pan T. B. Akoury mieszka w domu, który znajduje się na granicy dwóch stanów i może mu powiedzieć, że sytuacja jego, jako płatnika podatków, ciąży na nim, jak zmore.

Dom jego, który był zbudowany w roku 1783, znajduje się częściowo na terytorium Vermont, a częściowo na terytorium Nowego Jorku.

Jest to jednak tylko początek. Dom jego znajduje się w trzech hrabstwach Washington i Rensseler w Nowym Jorku i w hrabstwie Bennington w Vermont. Ale i to nie jest wszystko.

Dom zbudowany jest wewnątrz granic czterech miast: Hoosick i White Creek, Nowy Jork, Bennington Shaftsbury, oraz Vermont.

Właściciel domu pan Akoury płaci podatki dwóm stanom, trzem hrabstwom, i czterem miastom, co z pewnością jest pewnego rodzaju rekordem w płaceniu podatków.

*
 Rząd angielski rozdał społeczeństwu pewną ilość masek gazowych, poczym po domach chodzili instruktorzy, udzielając lekcji obchodzenia się z maskami.

Jeden z takich instruktorów zjawił się w pewnym domu i pouczywszy małżeństwo co do używania maski, spytał:

— A dzieci państwa?
 — Dzieci w szkole.

— W takim razie przyjdę za kilka dni popołudniu.

Gdy się zjawił był już dzieci i ławili się dwiema złotymi rybkami w jakimś naczyniu.

— A gdzie maska? — spytał instruktor.

— Maskę zamieniliśmy na te złote rybki — odpowiedziały grzeczne dzieci. — Maska jest brzydka, a rybki, takie śliczne...

Gdybyż to i starsi zrozumieli!

*
 Jeśli otworzyć paryską książkę telefoniczną na literę „D”, to natrafi się na całe stronic, wypełnione numerami telefonów Dupontów i Durandów, gdyż są to najpopularniejsze nazwiska we Francji.

Pewien adwokat pozwolił sobie niedawno na złośliwy żart. Łączył się on kolejno ze wszystkimi Dupontami i Durandami i oświadczał im rzekomo w imieniu administracji poczt i telegrafów, że do chwili obecnej, „celem uniknięcia nieporozumień” nazwiska ich będą drukowane w spisie „du Pont” i „du Rund”. Niektórzy byli zachwyceni tym pomysłem, ale ogromna większość dała wyraz swemu oburzeniu. A ponieważ adwokat po zakomunikowaniu swego „oświadczenia” odwieszał słuchawkę, dotknięci абонenci zaczęli zwracać się do administracji z protestami przeciwko dowolnemu przerabianiu ich nazwisk. Dyrekcja została dosłownie zarzucona listami, przeważnie poleceniami. Ogonek protestujących stał od rana do wieczora w biurze centralnym. Wielu abonentów groziło wytoczeniem skargi sądowej.

Dopiero po upływie tygodnia uspokoiła się panika wśród Dupontów i Durandów.

Świat bez Śródziemnego morza

Plan inżyniera Soergela. -- Miasta portowe, skazane na zagładę

W czasie, gdy zagadnienie morza Śródziemnego nabrało szczególnej wagi, nasuwa się ponownie na myśl utopijny projekt uczonego Soergela, przewidujący częściowe osuszenie śródziemnomorskiego basenu. Osiągnięcie tego celu ma rozwiązać wiele palących problemów i stać się źródłem wielkich korzyści dla całego rodzaju ludzkiego.

— Autostrada do Tunisu? — Od Syrakuz w prostej linii na południe na przestrzeni 30 kilometrów — obok odnogi do Malty, następnie skręt na prawo i znowu w prostej linii — trudno o lepszy kierunek.

Nie byłaby to absolutnie rozmowa dwóch głupców, lecz słyszanoby ją często na gościńcach południowych Włoch — gdyby pewnego pięknego dnia został zrealizowany projekt uczonego Soergela, kładący kres walce o morze Śródziemne przez osuszenie tego wodnego obszaru. Projekt ten nie jest absolutnie tak nierealny, jakby się to na pierwszy rzut oka mogło zdawać. Podstawą jego jest zbudowanie trzech potężnych systemów śluz, które hamowałyby dopływ wód z oceanu Atlantyckiego i mór

Zerwonego i Czarneego do morza Śródziemnomorskiego. Systemy te musiałyby powstać w Gibraltarze, Port Saidzie i Gallipoli, pozabawiając morze Śródziemne rocznie 4 i pół miliarda metrów sześciennych wody, które wlewają się do niego z sąsiednich obszarów wodnych. W razie zbudowania zapór, morze Śródziemne mogłoby zasilać jedynie wpadające do niego rzeki. Zapasu tego nie starczyłoby jednak na wyrównanie straty, powstającej przez parowanie olbrzymiej przestrzeni wodnej. — W ten sposób spadałyby stale poziomy morza Śródziemnego, odsłaniając nowe obszary stałego lądu.

Dwa morza Śródziemne

Naturalne parowanie wody trwałoby jednak za długo, aby

nowe pokolenia mogły już osiadać na „nowej” ziemi. Soergel projektuje więc przyjsię naturze z pomocą przez założenie potężnej stacji pomp, któraby kierowała część wód Śródziemnego morza na Saharę aż do chwili obniżenia się poziomu morza o 200 metrów. Wtedy wyłoniłyby się leżące na tej głębokości okolice dna morskiego. W ten sposób dałoby się uzyskać 600.000 kilometrów kwadratowych urodzajnej ziemi, co stanowi podwójny obszar obecnych nizin włoskich. Przede wszystkim nastąpiłoby lądowe połączenie Sycylii z półwypsem włoskim i Tunisem i podział pozostałego obszaru morza Śródziemnego na dwa morza wewnętrzne, położone na wschód i zachód od „byłej” wyspy Malty, która stałaby się jedynie niewielkim wzgórzem na nowym lądzie,

tworzącym pomost pomiędzy Europą i Afryką. Korsyka i Sardynia stałyby się „edyną wyspą na pozostałym obszarze morskim.

Morze Adriatyckie wyschnie w trzech czwartych częściach. Zniknie zatoka Gabes. Majaorka podwoi swój obszar i otrzyma lądową granicę z Minorką.

Marsylia — miastem lądowym

Wobec bijących w oczy korzyści projektu Soergela uchodzą absolutnie na drugi plan nieliczne zresztą zastrzeżenia, wysuwane przez techników, geologów i architektów, zajętych budową miast. Niektóre z oznaczonych przez nich trudności postarali się usunąć sam Soergel. Oponenti wysunęli mianowicie, zarzut, że uzyskane obszary będą podlegały zbyt mocnemu działaniu słońca, nie znajdującemu przeciwwagi w parowaniu uszczuplonej powierzchni wód. Soergel proponuje w tym wypadku „wpuszczenie większej ilości wody z Atlantyku i Czarneego morza do obu basenów, jakie pozostały na obszarze wysuszonego morza Śródziemnego.

Kanał Sueski będzie mógł funkcjonować nadal przy pomocy systemu śluz, chociaż znaczenie jego ulegnie redukcji. Najtrudniejszą rzeczą byłoby zbudowanie zapory w Gibraltarze, której długość musiałaby wynosić 14 kilometrów, wysokość zaś 35 metrów. Według obliczeń fachowców potrzeba żyć na tę budowę 10 milionów metrów sześciennych materiałów budowlanych, na co musiano wydać około 30 miliardów franków w złocie. Poza tym straciłaby rację bytu większość śródziemnomorskich portów. Marsylia znalazłaby się w odległości 18. Aleksandria — 40 kilometrów od wybrzeża. Odległość Genui wyniosłaby, wszystkiego kilkaset metrów, Malaga zaś oddzieliłaby od morza wąski pas piasków. Taki upadek miast portowych nie byłby pierwszym w dziejach.

Geologowie twierdzą ze swej strony, że obniżenie poziomu morza Śródziemnego byłoby związane z wstrząsami, których zasięg nie dałby się przewidzieć. Wulkaniczny charakter tych wstrząsów stanowiłby szczególnie groźne niebezpieczeństwo dla zachodniej części Włoch.

Geologowie mogą się jednak mylić czasami.

A. Bell.

POŻĄDANY SKUTEK PRZYNOŚĄ PIGUŁKI PRZECZYSZCZAJĄCE

ALDOZA „GORAL”

Zyjemy na... wulkanie

Doświadczenia, które grożą wysadzeniem w powietrze kuli ziemskiej

Przed niedawnym czasem jedno z pism angielskich doniosło, że grupie francuskich i angielskich fizyków udało się rzekomo zorganizować sztuczny rozkład atomu w rozmiarach, nieznanych dotychczas nauce, i że w jakimś laboratorium angielskim którego nazwy nie podano, fizycy szykują się do rozłożenia całego kilograma uranu. Hość energii, która winna się przy tym uwolnić, przechodzi wszelkie ludzkie wyobrażenia i jeśli doświadczenie trzymane jest w tajemnicy, to właśnie dlatego, że uczeni obawiają się katastrofy w wypadku nagłego uwolnienia całej energii. Najmniejsza nieostrożność może wywołać wysadzenie kuli ziemskiej, to też doświadczeniem zajmują się wyłącznie najbardziej wybitni uczeni specjaliści.

Oczywiście informacja ta nie mogła być traktowana poważnie. Obecnie jednak opublikowane zostały dane, bardziej godne uwagi. Doświadczenia nad rozkładem atomów w rozmiarach

omal przemysłowych, dokonywane są, jak się okazuje, w Paryżu, w laboratorium znakomitej pary fizyków Curie - Joliot i jej męża Joliot. Istota ich jest następująca: Pewna ilość czystego uranu poddana zostaje klasyfikowanemu „bombardowaniu” potokiem szybko poruszających się cząsteczek. Pod wpływem tego bombardowania niektóre atomy uranu — te, na które padają nieskończenie małe pociski — rozkładają się. Wszystko to jest już znane.

Nowość polega na tym, że jeśli wziąć dostateczną ilość uranu i przeprowadzić doświadczenie w odpowiednich warunkach, to każdy taki wybuch atomu będzie wywoływał w swym sąsiedztwie rozkład nowego atomu. W ten sposób otrzyma się coś w rodzaju wybuchającej fali, ale oczywiście powolnej. Kawalek uranu, w którym rozpoczął się proces rozkładu atomów, stopniowo będzie się rozkładał samo przez się, a wydzielanie energii będzie się zwiększało i stopniowo

może dojść do znacznych rozmiarów.

W tej formie wiadomość ma o wiele bardziej naukowy charakter. Ale i w tym wypadku można uczynić wiele zastrzeżeń. Jeden z najautorytatywniejszych teoretyków fizyki na świecie, ks. de Broglie, znawca radioaktywności, odpowiedział na pytanie o znaczeniu tych nowych prób rozkładu atomu co następuje:

— W danym wypadku nie należy popadać ani w nadmierny entuzjazm, ani w zbyt sceptycyzm. Prawda, że w ciągu ostatnich 5 — 6 lat nauka uczyniła tak olbrzymi krok naprzód, że można w zasadzie oczekiwać nowych, a niespodzianych wyników w dziedzinie rozkładu materii. Prawdą jest także, że siły, którymi dysponujemy w kierunku oddziaływania na atom, są o dziesiątki milionów razy większe od sił dawnej chemii. Jednakże jeśli nie ulega wątpliwości, że wewnątrz - atomowe wybuchy przenoszą się na atomy sąsiednie, z miejsca na miejsce, to nie jest wykluczona z drugiej strony i ta możliwość, że podobny proces, raz rozpoczęty, zatrzyma się po pewnym czasie sam z siebie, wskutek jakiejś wewnętrznej auto - regulacji.

Poza tym uczeni podkreślił, że zdaniem samych eksperymentatorów, aby doświadczenie miało pomyślny przebieg, potrzeba byłoby kuli uranowej o promieniu kilku metrów. A tymczasem ilość tego pierwiastka w czystej formie jest bardzo ograniczona. Przeszkoda ta oczywiście da się usunąć i świat naukowy będzie z niesłabnącym zaciekawieniem obserwował dalszy bieg doświadczeń małżonków Curie - Joliot.

POLTOUR Polskie Biuro Podróży
 Łódź, ul. Traugutta 2
 Telefon 120-37

INDYWIDUALNE WYJAZDY WYPOCZYNKOWE:

Do **FRANCJI**,
 Włoch, Łotwy, Wąry (Bułgaria), Węgier, Rumunii,
 Palestyny, Litwy i innych krajów.

WYCIECZKI MORSKIE

FIORDY NORWEGII od 25/VII — 9/VIII
 Do Sztokholmu i Kopenhagi od 17 do 22 sierpnia

Rodzinne i indywidualne wyjazdy do Argentyny, Brazylii, Kuby, Boliwii i innych krajów.

POCIĄG TURYSTYCZNY do FRANCJI i SZWAJCARII

BUDAPESZT, WENECJA, NICEA, PARYŻ, ZURICH, MEDJOLAN.

12/VIII — 26/VIII — zł. 395.—

Zapisy i informacje: **Wagons-Lits|Cook**, Piotrkowska 68, tel. 170-70

Czy bola i pała cie nogi??

Bezbolesne usuwanie odcisków i piekającej twardej skóry łącznie z kąpielą nóg (Pedicare)

1.50

Zabiegi wykonują pierwszorzędne siły fashowe.

GABINET LECZNICZEJ KOSMETYKI

„ELITE”

Piotrkowska 86, tel. 259-28

PORADY BEZPŁATNE
 Manicure 75 gr.

Ł.K.S. -- GRYF (Toruń) 4:0 (2:0)!

Zdecydowane zwycięstwo drużyny łódzkiej w meczu o wejście do ligi
(Telefoniem od specjalnego wysłannika „Głosu Porannego”)

ŁKS: Piasecki; Cichoński, Galecki; Korporowicz, Pegza, Nowak; Miller, Galumbiński, Lewandowski, Król i Rudnicki, a więc bez Karasiaka (1)
GRYF: Wyczyński; Wierzchowski, Kowalewski; Jeziorski, Wiśniewski, Wilezyński; Dydyński, Kamiński, Karsznia, Zdrojewski i Wolender (bez Ziółkowskiego i Kosobuckiego).
Bramki zdobyli: Lewandowski (2) i Rudnicki (2).

Sędzia p. Pachorski z Poznania. — Widzów 500 osób.

BEZ KARASIAKA

Jechaliśmy do Torunia na mecz z Gryfem z uczuciem niepewności. Wyniki pomorzań w naszym boisku, ich dobry mecz w Łodzi, napawać mogły troską o rezultat. Baliśmy się o wszystkich, o Piaseckiego, że nie wytrzyma nerwowo, o obronę, w której zabrakło niespodziewanie Karasiaka, o Nowaka, Galumbińskiego...

Już po pierwszych minutach gry, obawy poszły w zapomnienie. ŁKS. przystąpił do meczu, świadom wagi spotkania, a że przy tym

WYKAZAŁ ZADAWALNIAJĄCĄ FORMĘ,

o wynik mogliśmy już być spokojni. Piasecki spisał się bez zarzutu. Bronił pewnie i z intuicją, wykazującą talent. Obrona w naszym zestawieniu Galecki — Cichoński, stała na wysokości zadania. Coprawda, rzucił się więcej w oczy daleki wykop „Galy”, ale i partner jego napracował się solidnie i był moym punktem w drużynie.

W przeciwnieństwie do meczu poznańskiego, DOSKONAŁE WYPADŁA GRA POMOCY ŁODZIAN.

Tym razem była ona najlepszą formacją na boisku. Pegza zachował środkową trójkę. Korporowicz precyzyjnym podaniem pchał atak naprzód. Nowak dostroił się do poziomu swych partnerów. Skrajni pomocnicy grali w tyle, tworząc po most pomiędzy atakiem i obroną. —

W ataku ŚWIETNĄ FORMĄ BŁYSNĄŁ LEWANDOWSKI.

Był bezsprzecznie najlepszym na pastnikiem na boisku. Pieczołowicie kryty przez pomocników i obrońców, świetnie wysuwał skrzydłowych i współpracował z łącznikami. Ściągał na siebie przeciwnika a inteligentnie pozbywał się piłki. W ogóle był świetnie dysponowany. Strzelił **DWIE BRAMKI, COPRAWDA OBIE Z RZUTÓW KARNYCH.**

Przy drugiej, miał nawet szczęście, gdyż strzał oddał w słupek, sędzia nakazał jednak powtórzenie rzutu, ponieważ Wyczyński wyskoczył za bardzo do przodu, jeszcze przed oddaniem strzału. Lewandowski miał poza tym duży udział w pozostałych dwóch golach.

Reszta napadu na mniej więcej równym poziomie. **RUDNICKI PRZYTOMNIE WYKORZYSTAŁ DWIE OKAZJE,**

ale przy odrobinie szczęścia mógł strzelić jeszcze dwie bramki. Na wyróżnienie zasługuje jeszcze Miller, który w żadnym z dotychczasowych meczów w bieżącym sezonie nie był tak zatrudniony, jak właśnie dziś.

GRYF GRAŁ O WIELE GO-RZEJ, NIŻ W ŁODZI.

Przed wszystkim b. słabo wypadła linia pomocy, która nie potrafiła utrzymać napadu łódzkiego ani nawiązać łączności z własnym atakiem. Zauważyć jednak należy, że w 17-ej minucie kontuzjowany został obrońca miejscowych Wierzchowski i na miejsce jego przesunięty został napastnik Zdrojewski. — Ale Wierzchowski bynajmniej roli swojej nie skończył. Coprawda do końca meczu statystował, ale **POLOWAŁ NA KOŚCIE,** specjalnie Lewandowskiego.

Atak toruński nie zasilany piłkami pomocy, był zupełnie dezorientowany. Juniorek Karsznia jest na razie zadatkami na kierownika ataku. Brak Kosobuckiego dawał się odczuć. — Bramkarz Wyczyński nie ponosi winy za przepuszczenie piłki. — Żadnego strzału obronić nie mógł.

ROZDZIAŁ DLA SIEBIE stanowią: sędzia p. Pachorski z Poznania i publiczność toruńska. P. Pachorski okazał się arbitrem wyraźnie niezdecydowanym a szereg jego rozstrzygnięć wywołał niezadowolenie na widowni oraz wśród graczy, to też publiczność, przez cały czas meczu, wrogo odnosiła się do niego i demonstrowała głośno przy każdej okazji. Widownia toruńska nie zdała egzaminu, czego dowodem jest fakt, że

SĘDZIA I DRUŻYNA ŁÓDZKA OPUSZCZALI BOISKO POD OCHRONĄ POLICJI.

Gra nie należała do ciekawych. Przez cały czas meczu zdecyd-

waną przewagę mieli łodzianie i gospodarze ograniczyli się do kilku tylko wypadów, które kończyły się na przedmurzu Piaseckiego. Raz niebezpiecznie zbliżył się do pola karnego Wolender, kilkakrotnie zaryzykował strzały Karsznia i Kamiński, ale Piasecki był na posterunku. W 17 minucie **WIERZCHOWSKI W ZDERZENIU Z LEWANDOWSKIM ULEGA KONTUZJI I OPUSZCZA BOISKO,** wraca jednak po kilku minutach. W chwilę później Piasecki broni z trudem na róg. W 25-ej minucie Kowalewski łapie piłkę ręką. Rzut karny, pewnie strzela Lewandowski i ŁKS. prowadzi 1:0.

Zapisujcie się na członków Ł.O.P.P.

W 33-ej min. po rogu, bitym przez Millera, Król strzela ostro w poprzeczkę, piłka wraca w pole, ale Rudnicki poprawia nie do obrony. Przerwa 2:0.

Po zmianie stron, w 7 minucie Lewandowski strzela, Zdrojewski zatrzymuje piłkę ręką, sędzia przewinięcia tego jednak nie widzi. Za to w 25 min. Lewandowski ponownie egzekwuje karne go za „hands“ Wiśniewskiego. Jest 3:0. W chwilę później Lewandowski pudluje z bliskiej odległości, ale za to w 35 min. wynik dnia ustala Rudnicki. Na tym kończy się historia meczu.

CO MÓWIĄ O MECZU?
PEGZA: — Tyły wygrały tym razem mecz. Włożyliśmy w mecz wiele serca, zdając sobie sprawę ze stawki, o którą walczymy. Publiczność — straszna. **LEWANDOWSKI: — Ciekaw**

Mecz poznański z ub. tygodnia skupił na sobie uwagę całej sportowej Łodzi. Zdawało się, że tu rozstrzygną się losy ŁKS. Nim jeszcze sędzia w Poznaniu odgwizdał koniec meczu, rozpoczął się atak na telefony naszej redakcji: „Halo, „Głos Poranny“? — jaki wynik ŁKS?“. A gdy podzielił się z naszymi rozmówcami wiadomością o wysokiej porażce łodzian, w odpowiedzi słyszeliśmy przekleństwa, wymyślenia i trzask rzucanej z pasją słuchawki.

Wczoraj, jak zwykle, odbywać zaczęły się telefony. Ludzie jednak z wyraźną obawą pytali o wynik, a gdy padała odpowiedź: „Cztery do zera dla ŁKS-u — rozmówcy nasi wierzyć nie chcieli. W pierwszej chwili sądzili, że żartujemy. Kilka razy powtarzać musieliśmy wynik i zapewniać, że jest on prawdziwy. Niedowiarkom trzeba było nawet liczyć w słuchawce: „raz, dwa, trzy, cztery“. Trzeba było wymienić strzelców bramek, by wreszcie ich przekonać. Tym razem zamiast zgorzkniałych słyszeliśmy uprzejme: „Bardzo dziękujemy“ i niczasłuzone gratulacje.

Miła jest nasza rola, gdy obwieścić możemy sukces łódzkich barw, przykra, gdy informować trzeba o klęsce pupilów.

Jestem jak Łódź przyjmie dziesięć cztery bramki. Jeżeli zagramy tak ze Starachowicami i Legią, dojdziemy do finału...

Starachowice — Legia (Poznań) 2:1 (2:1)

Szczęśliwe zwycięstwo Starachowic, choć na zwycięstwo zasłużyły. — Obie bramki zdobył Kimmel, podczas gdy bramka dla poznaniaków, padła ze strzału samobójczego. Sędzia p. Pryk. Widzów 2 tys.

Fablok (Chrzanów) — Unia (Sosnowiec) 3:1

PKS (Łuck) — Strzelec (Górka) 2:2

Unia (Lublin) — Junak (Drohobycz) 4:3

Śmigły (Wilno) — Ognisko (Pińsk) 7:0

STAN ZAWODÓW O WEJŚCIE DO LIGI.

Po wczorajszym meczach o wejście do ligi, stan rozgrywek w poszczególnych grupach przedstawia się następująco:

		gier	pkt.	st.	br.
2 grupa.					
1)	Fablok Chrzanów	3	5:1	7:4	
2)	Śląsk świętochł.	2	3:1	5:1	
3)	Unia Sosnowiec	3	0:6	3:10	
3 grupa.					
1)	Unia Lublin	4	6:2	16:12	
2)	Junak Drohobycz	4	5:3	16:6	
3)	Strzelec Górka	4	3:5	7:15	
5)	PKS Łuck	4	2:6	7:13	
4 grupa.					
1)	Wks Śmigły Wilno	3	6:9	17:7	
2)	Ognisko Pińsk	3	2:4	4:14	
3)	WKS Grodno	2	0:4	2:9	

Terminarz finałowych rozgrywek o wejście do ligi

Na ostatnim posiedzeniu wydziału gier P. Z. P. N-u zostały ustalone terminy dalszych meczy w turze finałowej o wejście do ligi PZPN-u: 13 sierpnia, 20 sierpnia, 10 września, 8 października i 15 października.

WYCIECZKI DO FRANCJI

z pobytem w VICHY, NICEI lub DINARD
Odjazdy w dn. 3 lipca, sierpnia i września oraz wyjazdy indywidualne.

FRANCOPOL Łódź, Piotrkowska 104-a
tel. 240-40

Wyjazdy do FRANCJI

- Kolejowo-autokarowe ze zwiedzeniem **SZWAJCARII**
Wycieczki rozpoczynają się: 1 i 14 sierpnia
- Morskie na nowych luksusowych motorowcach **SOBIESKI i CHROBRY** ze zwiedzeniem **PARYŻA i MONTE-CARLO**
Wyjazdy indywidualne i grupowe. do **WARNY nad BALATON**.

„ARGOS“ Łódź, Traugutta 1
tel. 107-86 i 104-00

Szansy ŁKS-u na awans

uzależnione są od... odrobinę szczęścia w pozostałych dwóch meczach z Starachowicami i Legią w Łodzi

Tabela rozgrywek w grupie łódzkiej, po wczorajszych 2-ch meczach wygląda następująco:

	gier	pkt.	st.	br.
1) Starachow.	4	6:2	13:6	
2) Legia	4	4:4	12:9	
3) ŁKS	4	4:4	10:9	
4) Gryf	4	2:6	5:16	

Jakie są szanse ŁKS-u?

Po wczorajszym meczach teoretyczne rozważania są dla kłuba łódzkiego tylko obiecujące. Przy odrobinie szczęścia będzie dobrze. Należy stwierdzić:

a) Gryf jest już bez szans do mistrzostw i sądząc z wyniku łodzian w Toruniu, przegra on pozostałe dwa mecze: z Legią w niedzielę w Poznaniu i ze Starachowicami w Toruniu. Ta druga porażka byłaby... katastrofą dla ŁKS-u, chyba, chyba, że ŁKS pozostałe dwa mecze wygra w wysokim bardzo stosun-

ku;

b) najpoważniejszym rywalem, a właściwie jedynym są — Starachowice, które pozostałe dwa mecze rozgrywają poza swoim boiskiem, mian. w Łodzi i w Toruniu. O ile na punkty ŁKS w meczu ze Starachowicami w nadchodzącą niedzielę liczymy, o tyle... niepokoi nas ewentualne zwycięstwo SKS nad Gryfem;

c) ŁKS szczęśliwie zakończył mecze wyjazdowe. Jemu jednemu udało się wywieźć 2 punkty z obcego boiska. Pozostałe dwa mecze z najpoważniejszymi rywalami gra na własnym boisku. — Liczymy na cztery punkty. Czerwoni będą mieli wówczas w sumie 8 pkt. Tyle mieć będą i Starachowice, o ile... przegrają w Łodzi, a zwyciężą w Toruniu. O pierwszeń-

stwie zadecyduje wówczas stosunek bramek. Narazie dużo lepszy stosunek ma mistrz okr. warszawskiego;

d) Legię eliminujemy z kandydatury do tytułu mistrza grupy. Ma przegrać w Łodzi, a po niedzielnym zwycięstwie nad Gryfem, będzie miała w sumie 6 pkt., czyli mniej niż ŁKS i Starachowice;

e) ŁKS musi wygrać wysoko zarówno w Starachowicach jak i Legią, aby zapewnić sobie awans. Nie wystarczy wygrać, trzeba wysoko pobić swych rywali, by polepszyć sobie stosunek bramek;

f) pozostałe mecze w grupie łódzkiej: 23 b. m. ŁKS—Starachowice w Łodzi i Legia—Gryf w Poznaniu, 30 b. m. ŁKS—Legia w Łodzi i Gryf—Starachowice w Toruniu.

Wielka impreza artystyczna na L.O.P.P. w ogrodzie Piotrkowska 84

17 i 18 lipca wystąpi

Od dnia 19 lipca do 21 lipca włącznie

p. **WIERA GRAN** ulub. Łodzip. **Władysław WALTER**

przy akomp. komp. p. RYTERBY udział bezinteresowny

król humoru

Występy odbywają się w godzinach: 20 m. 30 i 22 m. 30.

Nr. 1 Bugde, Nr. 2 Vines

Prezes francuskiej federacji tenisistów zawodowych dokonał klasyfikacji najlepszych zawodowych rakiet świata. Klasyfikacja ta przed stawia się następująco:

1) Bugde, 2) Vines, 3) Nüsslein, 4) Cochet, 5) Tilden, 6) Stoeffen, 7) Perry, 8) Ramillon.

Cała Finlandia pod znakiem kół olimpijskich

Donoszą z Helsinek, że nie tylko stolica Finlandii, lecz cały kraj przygotowuje się do igrzysk olimpijskich 1940 r.

W miasteczkach i po wsiach malowane są chaty, reperowane drogi, budowane i naprawiane mosty. W pracach tych udział bierze przede wszystkim młodzież. Starsi opiekują się ogrodami. We wszystkich tych pracach inicjatywę podjęły kluby rolnicze i związki młodzieżowe.

Warto zaznaczyć, że w wypadkach, w których właściciel domu nie chce na nowo malować swojej budowli, pracę tę wykonuje młodzież na jego koszt, gdyż „gminie nie wolno kompromitować się przed turystami”.

Fiederuk zwolniony z Warszawianki

Zgodnie z nowym regulaminem PZLA i uchwałą walnego zebrania tegoż związku, znany lekkoatleta Fiederuk, mieszkający stale w Grodnie, otrzymał z dniem 14 b. m. zwolnienie z Warszawianki.

Fiederuk wstąpi prawdopodobnie do grodzieńskiej Cresovii.

Lekkoatleci polscy w Kopenhadze

Organizatorzy międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych w Malmö (31 b. m. i 1 sierpnia), w których udział wezmą również lekkoatleci polscy, zawiadomili PZLA, że po zawodach powyższych organizują wspólnie ze związkiem duńskim międzynarodowe zawody w Kopenhadze 3 sierpnia, i że na zawody te zapraszają Polaków.

Zaproszenie to zostanie prawdopodobnie przez PZLA przyjęte. Po zawodach w Kopenhadze, Stanisławski udałby się bezpośrednio do Londynu na międzynarodowe zawody w dniu 7 sierpnia, a pozostali nasi zawodnicy wróciłiby do kraju.

Europejczy rywale Chmielewskiego

Międzynarodowa komisja bokserska zakwalifikowała do walk bokserskich o tytuł mistrza Europy w wadze średniej oprócz dotychczasowego mistrza Teneta (Francja), jeszcze następujących bokserów: włocho Casadei, holendra van Klaverena i greka Christoforida.

Nie będzie imprez bokserskich w cyrku warszawskim

Gmach cyrku warszawskiego, w którym odbywały się wszystkie ważniejsze imprezy bokserskie, przebudowany został na atelier filmowe. Po skasowaniu łóż parterowych i przeróbce górnych kondygnacji, wnętrze gmachu nie będzie się nadawać do organizowania imprez bokserskich.

Wobec powyższego zarząd W. O. Z. B. wszedł w pertraktacje z dyrektorem Wielkiej Rewii, aby tu organizować wszystkie imprezy. W rachubę wchodziła również hala trybun wyścigowych na Służewcu, ale ze względu na zbyt wielką odległość tej hali od śródmieścia, zamierzano projektować tam zawodów bokserskich.

Zegary w miastach mogą się spóźniać tylko o 3 minuty

W Dzienniku Ustaw z dnia 14 lipca ukazało się rozporządzenie ministra przemysłu i handlu z 3 b. m. o granicach uchybień obiegowych dla zegarów, znajdujących się w miejscach publicznych.

W myśl tego rozporządzenia granice uchybień obiegowych dla zegarów, należących do władz, instytucji i przedsiębiorstw państwowych lub samorządowych 3 minuty, dla pozostałych zegarów 10 minut.

Rozporządzenie wejdzie w życie 1 października b. r.

Gdy wyjeżdżasz NA URLOP

nie przerywaj prenumeraty GŁOSU PORANNEGO
Wystarczy telefon lub parę słów na pocztówce.

Prosimy dzwonić: 222-22; adresować: Piotrkowska 70

Zmiana adresu nie kosztuje

Gabinet kosmetyki leczniczej i toaletowej Z. SZWALBE

dypłom Uniwersytecki
Moniuszki 1, tel. 127-99.
Usuwanie wszelkich defektów cery.
Usuwanie bezpamiętnie i bez śladów specjalnych włosów.
Przyjmuje 10-2 i 4-8 wiecz.

Aryzacja Węgiei

BUDAPEST, 16.7. (ŻAT) — W ministerstwie sprawiedliwości toczą się ciągle narady w sprawie rozporządzenia wykonawczego do ostatniej „ustawy żydowskiej”. Jak sądzą, rozporządzenie to ukaże się za kilka dni.

Praca węgierska zamieszcza spis żydów, którzy na podstawie nowej „ustawy żydowskiej” zostali usu-

nięci z opery budapeszteńskiej. Póławiono pracy w operze m. in.: kapelmistrza Antona Fleischera, który był czynny w operze 24 lata, słynną wykonawczynię utworów Mozarta śpiewaczkę Gitta Halasz — czynną 21 lat, dra Wilhelma Vazsonyi — czynnego w orkiestrze 28 lat, barytona Andora Lendvai i wielu innych.

Nadto dymisję otrzymał profesor akademii sztuki sceniczej Julius Gal, który wychował całe pokolenie artystów i artystek. Był on czynny na scenie 57 lat. Usunięto też znanego interpretatora ról szekspirowskich Juliusa Bartosa, który występował w teatrze państwowym od roku 1906. Z chóru i baletu usunięto wszystkich żydów. Jedyny żydowski fagocista orkiestry operowej otrzymał dymisję. Ponieważ nie znaleziono w całym kraju ani jednego fagocisty „aryjskiego, sprowadzono takiego z Trzeciej Rzeszy.

Samolot wpadł do morza Trzy osoby postradały życie

NOWY JORK, 16.7. (PAT) — W pobliżu wybrzeży stanu New Jersey wydarzyła się w tragicznych okolicznościach katastrofa lotnicza. Z lotniska „Floyd Bennet” wysłano wodnopłatowiec, by przewieźć do szpitala w Nowym Jorku jednego z członków załogi statku „Atlantis”, na którego pokładzie znajduje się ekspedycja naukowa, pracująca dla przemysłu rybołówczego. Samolot, zabrawszy na swój pokład ciężko chorego na zapalenie płuc członka załogi, wystartował do Nowego Jorku, ale wkrótce po starcie z niewyjaśnionych przyczyn wpadł do morza. Chory, lotnik i jeden z członków załogi utonęli. Pozostałych 5 pasażerów samolotu zabrano na pokład „Atlantis”.

B. król Zogu bawi w Rydze

RYGA, 16.7. (PAT) — Były król Albani Zogu nadal pozostaje w Rydze, zwiedzając wraz z małżonką osobliwości miasta i okolice. Prasa obszernie opisuje pobyt gości albańskich, zamieszczając wywiad z królową Geraldyną i z królem.

Olbrzymi pożar magazynów tytoniu

KAWALLA, 16.7. (PAT) — Krótka śpiączka spowodowała pożar w wielkich składach amerykańskich tytoniu w Kawalla (Macedonia). Pożar zniszczył ok. 220 tys. kg. tytoniu.

Zgon

wybitnego publicyście

WARSAWA, 16.7. (PAT) — Zmarł Stanisław Zalewski, wybitny publicysta, członek wydziału wykonawczego zw. dziennikarzy i b. sekretarz generalny związku, wiceprezes międzynarodowej federacji dziennikarzy, kawaler orderu Polonia Restituta i licznych odznaczeń zagranicznych.

OPTYK

SZYMON URBACH

PIOTRKOWSKA 33, tel. 2222-3

GABINET KOSMETYCZNY »ROMA«

AL. KOSCIUŠKI 52, m. 1. TEL. 277-47

dawn. Piotrkowska 121

Godziny przyjęć codziennie, prócz niedziel i świąt, od 10-19
KOSMETYKA LECZNICZA. — BEZPŁATNE PORADY.
!! Każda klientka otrzymuje podarunek z dziedziny pielęgnacji cery!!

KINO
URANIA
Cegielniana 2
Tel. 107-34

I. — Dziś premiera!

Kobiety nienawidziły jej, mężczyźni walczyli o nią...
Żyła tylko po to, by być kochaną...

LUIZA RAINER w nowej znakomitej kreacji w filmie p. t.

„**ZONA LALKA**”
W r. zdradzonego męża Melvyn Douglas w r. kochanka Robert Young

Wielki podwójny program

Z fantazją i humorem wywołują huragany śmiechu role dwóch słynnych komików

FLIP i FLAP

(P) Laurel i Hardy w przepięknej komedii p. t. „Jej obrońcy”
Początek codz. o godz. 4-ej, w soboty i niedziele o godz. 12-ej.

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odnośnienie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—

Redakcja rękopisów nie zwraca.
Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor: Józef Nirnstein.

Za Wydawnictwa: „Głos Poranny” — Jan Urbach i S-ka“ Eugeniusz Kroczan. W drukarni własnej Piotrkowska 101.

Ogłoszenia

za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt): 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najniższe ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najniższe zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewia” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.